

PRÒLEG

Josep Bofarull

En l'avinentesa dels cinquanta anys de la mort del canonge Carles Cardó, es va constituir a Valls una comissió per tal d'organitzar alguns actes que en fessin la deguda commemoració i fos l'ocasió de fer conèixer la seva polifacètica personalitat i divulgar el seu pensament. L'apèndix d'aquesta publicació fa la relació d'aquests actes. Aquests no s'han preparat i realitzat com una mirada enrere, des de la nostàlgia i des del panegíric, sinó com una aproximació a aquesta figura senyera de l'Església i de Catalunya, convençuts que pot ajudar a la nostra autoestima i il·luminar el nostre present confús i el nostre futur problemàtic.

Aquest número de *Quaderns de Vilaniu* aplega, en primer lloc, la conferència inaugural que pronuncià Hilari Raguer, monjo de Montserrat i historiador, i també les paraules de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, en l'acte institucional celebrat a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Valls, el 29 de maig de 2008. En segon lloc recull les cinc ponències del *Seminari sobre la persona i el pensament de Carles Cardó* que tingué lloc a l'Institut d'Estudis Vallencs, el 15 de novembre de 2008.

Les commemoracions dels personatges del passat no poden ser excuses per al lluïment o per a la vanitat. Persones com Carles Cardó ens demostren de què van ser capaços homes i dones de la nostra ciutat, capaços de realitzacions que perduren. La condició perquè la seva perdurabilitat ens ajudi a créixer la nostra autoestima és que el seu capteniment ens sigui un estímul davant dels reptes que tenim plantejats i el seu pensament un ensenyament per saber encarar millor el futur ciutadà, nacional i eclesial.

* Josep Bofarull és el rector de la Parròquia Arxiprestal de Valls i presidí la Comissió Organitzadora del 50è aniversari de la mort de Carles Cardó.

Però no oblidéssim, en cap moment, que el prevere Carles Cardó és primer i en tot un creient en Jesucrist i un home fidel a l'Església. Sura pertot arreu. Ho expressa a bastament la seva obra poètica: crec que en ella hi ha el més veritable i nuclear Cardó; en ella s'hi expressen les seves motivacions de fons.

En els versos s'expressa com l'home compromès amb ell mateix, amb la seva Ànima, amb el seu foc interior atiat per la fe, per la seva opció creient. Les expressions que aflora no són mai planes, sinó que són quasi sempre entusiastes, en el sentit etimològic de la paraula, és a dir, nascudes del contacte, de la comunió íntima amb Déu. Li surt la seva vena mística. Per exemple quan escriu: "Callaré dient-me en Tu, que reculls el teu cel i l'inclines / per dir-me el nom secret que sols ton Silenci pot dur; / llavors tindrè l'alè pur de dir les paraules divines / dins l'ampla solitud plena de Tu" (Salm de mi).

Penso que en aquest centre vital hi poua els criteris, les forces i sobretot el plantejament radical i compromès de la seva vida. Potser hi ha pensaments que no reeixia a expressar en prosa i que només va saber escriure poèticament. M'hi fan adonar el que escriu en el pròleg de llibre *El càntic nou*:

El Jo epidèrmic, Animus, percep les impressions foranes i amb elles forma espècies i elabora idees que tenen sempre quelcom de just, sovint quelcom d'inexacte i sempre molt d'incomplet; aquestes idees universals, que combinades donen la ciència, desperten sentiments, emocions, passions. Encara som lluny de la poesia. Però heu's ací que de sobte, no per investigació, sinó per inspiració, una paraula s'inflama, o una imatge, o una relació amb coses llunyanes. Animus resta desasmat, inhibit. És Ànima qui se n'apodera i n'és apoderada, com del pressentiment d'una nova forma de copsament del real, molt superior al raonament i a l'abstracció.

És just que destaquem l'actualitat del seu pensament ben travat i del seu capteniment coherent en les qüestions polítiques i nacionalistes, també en la seva proposta eclesial. Però opino que Cardó és, per damunt de tot i en tot, un místic. És un creient, un home d'Església... d'aquí, d'aquesta terra, d'aquest foc i d'aquesta nació. Cert. Però sobretot és un solitari que canta "vull que l'amor em resolgui el problema punyent / de si Tu i jo som dos o un de sol" (Salm de l'evasió interior).

Escriu en el mateix pròleg d'*El càntic nou*: "No mancarà lector que hagi vist una semblança entre aquesta psicologia del poeta i la del místic". Està parlant d'ell mateix?

El poeta, humilment i misteriosa, confessa: "Provatura mig fallida, arriba sols a l'estremiment de la mitja llum, una esgarripança de pressentiment que fa endevinar la resta".

A Cardó, el cor sempre li bull per dins. A aquest Carles Cardó li hem fet l'homenatge del record, de la reflexió i del nostre aprenentatge.

I ara aprobeu-vos a aquestes cinc exposicions sobre el pensament de Carles Cardó, i també als dos discursos que ens situen adequadament. Es poden llegir per separat i sense guardar l'ordre en què foren pronunciats. Capteu l'actualitat del seu pensament i deixeu-lo entrar en la vostra mentalitat. Li aportarà solidesa. Deixeu-vos seduir per la coherència de seva personalitat. Us comunicarà esperança pel futur.